

Pant. For det Meste er det i den senere Tid dog neppe i Almindelighed med Hensyn til de Laan, hvorfor Sikkerheden egentlig ligger i en fast Eiendom, at flige Bevillinger tages, men Laanet gjøres ofte, for til andre Foretagender at erholde en Capital, hvorfor man tillige pantsætter en for det Meste allerede forhen stærkt prioriteret Eiendom. I mange Tilfælde vilde den Paagjældende vel kunne faae Laanet uden denne Sikkerhed. Stundom vilde han og kunne faae Laanet i Eiendomme mod 4 pCt. Rente, naar Creditor eller Commissonairen ingen Leilighed havde til at pine mere ud af ham. I alt Fald turde det ikke i Almindelighed være gavnligt, at faste Eiendomme pantsættes saa yderligt, som det under nærværende Forhold maa forudsættes at skee, naar Laanet ei skal kunne faaes uden mod en forhøjet Rente. Men det er desuden ikke gjørligt i flige Forhold at forandre den Regel, der en lang Tid har været gjældende, uden al Ulempe; heri maa man finde sig, for engang at komme ud af den anomale Tilstand. For at denne Overgang ei skal medføre maafler betydelig Skade for de Enkelte, som maatte være i Underhandling om 5 pCt. Laan, har man derfor troet, at der, i Lighed med hvad der skee ved Resolution af 4de December 1833, burde sættes en Frist, hvori Bevilling endnu kan faaes; og denne turde passende kunne være Juni Termin 1855, hvilket vel vil være at bringe til almindelig Kundskab, men dog ikke i Lovgivningsform, da Regjeringen ikke bør affære sig Afgang til ogsaa i Fremtiden at meddele den omhandlede Bevilling. I ethvert Fald vil ved Forandring i den Ciers Person, der efter Bevilling har forpligtet sig til at svare 5 pCt. Rente af en i hans Eiendom forskiftet Capital, Tilladelse til at svare denne Rente ved ny Bevilling kunne overføres paa den nye Cier.

I en Lov om den omhandlede Gjenstand vil man ikke kunne forbigaae en Bestemmelse om Størrelsen af de Renter, som en Debitor uden Hensyn til Forskrivning har at udrede, fordi han forsømmer at betale til rette Tid (usuræ moræ). Der er Meget, der taler for, at disse burde sættes noget højere end 4 pCt.;

thi Creditor er i de Tilfælde, hvor denne Rente indtræder, blevn nødt til mod sin Villie at lade sin Capital henstaae hos den forsømmelige Debitor, ligesom han ofte derved kan lide et Tab, som ei erstattes ved at faae simple Renter. Der er saaledes fundet Anledning til at bestemme, at flige Renter skulle beregnes med 5 pCt., hvor ikke Gjalden er af det Slags, at Loven som almindelig Regel hjemler højere Rente, saasom efter Forordningerne af 26de Juni 1824 og 7de April 1843. Men i intet Tilfælde har man formeent, at Mere end den ordinaire contractmæssige Rente af Panteobligationer burde komme senere Pant-havere til Skade og Afbræk.

Bed denne Leilighed har Ministeriet endelig troet at burde foreslaae Forandring i den nu bestemte Straf for Lager; thi skøndt der, naar Rentebegrænsningen indskrænkes til formelige Panteopkrævninger, sjelden vil finde Overtrædelse Sted, saa er den dog mulig, og forsaavidt det skeer ved en Forklødning, der giver Udflugt til, at den ulovlige Fordeel kan opnaaes, er Straf fornøden. Den i Lovens 5—14—6 og Fredg. 14de Mai 1754 § 6 fastsatte Straf af Capitalens Confiskation er imidlertid som ubetinget Regel saa unaturlig, at man har fundet ei at kunne lade det beroe derved. Selv den meest ubetydelige Fordeel, Noget udenfor det Lovbestemte maafler af Misforstaaelse eller Uagtsomhed har ladet sig give i Anledning af et stort Laan, foraarsager hele Capitalens Forlud, og det til Binding for en troløs Debitor, medens den meest usorkammede og snedige Lager, der begaaes med en ringere Capital, kun medfører Tabet af denne. Strafsen har man troet passende at kunne bestemmes til en Mulct af det 4 til 20dobbelte af den ulovligt oppebaarne eller betingede Fordeel, men saaledes, at, hvis dennes Størrelse ei nøiagtigt lader sig oplyse, Domstolene kunne vælge en anden efter samtlige Sagens Omstændigheder lempet Mulct, der dog ikke maatte overgaae en Fjerdedeel af den udlaante Capital. Det er derhos fundet hensigtsmæssigt udtrykkeligt at bestemme, at der ved den nærmere Bestemmelse af Mulcten vil være at vise Strengthed, naar den utilladelige Rente finder skult under en kunstig Forklødning, samt at i dette Til-